



**Protestantse
Kerk**

**Protestantse gemeente te Borssele - 's-Heer Arendskerke -
Lewedorp - Nieuwdorp**

**College van Diakenen
Jaarrekening 2023**



Protestantse gemeente te Borssele - 's-Heer Arendskerke - Lewedorp - Nieuwdorp

College van Diakenen

Jaarrekening 2023

Inhoudsopgave

1	Algemene gegevens	2
2	Verslag van het college van diakenen	4
3	Jaarrekening	5
3.1	Balans per 31 december 2023	5
3.2	Staat van baten en lasten over 2023	7
3.3	Kasstroomoverzicht over 2023	8
3.4	Grondslagen	9
3.5	Toelichting op de balans	12
3.6	Toelichting op de staat van baten en lasten	16
4	Staat van de vaste activa	19
5.1	Kengetallen	20



1 Algemene gegevens

Organisatie

Aantal wijkgemeenten	1
Aantal begraafplaatsen	0
Aantal annexe stichtingen	0

Pastoraat resp. diaconaal pastoraat

Predikanten - bezetting in aantallen

Aantal predikanten voor gewone werkzaamheden	1
Aantal predikanten met een bijzondere opdracht	0
Totaal aantal predikanten	1

Predikanten - bezetting in FTE

Bezetting predikanten fulltime in FTE	1
Bezetting predikanten parttime in FTE	0,00
Totaal bezetting predikanten in FTE	1,00
Waarvan vacatures in FTE	0,00
Waarvan predikanten met opslag tijdelijke dienst in FTE	0,00
Waarvan predikanten met proponentenkorting in FTE	0,00

Kerkelijk werkers

Aantal kerkelijk werkers	1
Bezetting kerkelijk werkers in FTE	0,20
Waarvan vacatures in FTE	0,00

Personeel

Overige betaalde medewerkers

Aantal overige betaalde medewerkers	0
Bezetting overige betaalde medewerkers in FTE	0,00

Ouderlingen

(Bij gemeenten met wijkgemeenten: in algemene kerkenraad)

Aantal ouderlingen (niet tevens kerkrentmeester)	4
Waarvan vacatures	0



College van kerkrentmeesters

Ouderlingen-kerkrentmeester

Aantal ouderlingen-kerkrentmeester 4

Waarvan vacatures 0

Kerkrentmeesters

Aantal kerkrentmeesters 0

Waarvan vacatures 0

College van diakenen

Diakenen

Aantal diakenen 4

Waarvan vacatures 0

Diaconale rentmeesters

Aantal diaconale rentmeesters 0

Waarvan vacatures 0

Leden

Aantal belijdende leden 234

Aantal doopleden 347

Totaal aantal leden 581

Pastorale eenheden

Aantal pastorale eenheden 427

ANBI-pagina www.hetvierhuis.nl/anbi



2 Verslag van het college van diakenen

Het jaar 2023 heeft in het teken gestaan van de financiële afronding van de samenvoeging. Met name door problemen bij het inbrengen van de bankrekeningen bij de Rabobank door de vier gemeenten heeft het lange tijd geduurd voordat dit mogelijk is gebleken. Dat is dit jaar afgerond en daarmee zijn de banken teruggebracht tot de wenselijke omvang.

Het beleid van de diaconie om jaarlijks meer gelden te doneren aan vooraf benoemde doelen, waarmee het beschikbaar vermogen jaarlijks afneemt. Dat heeft ook dit jaar geleid tot een negatief exploitatieresultaat. Dat heeft er ook toe geleid dat de afdrachtcollectes door de diaconie zijn aangevuld. Alle ontvangsten zijn onder een noemer weergegeven. De bedragen die zijn gestort zijn wel toegerekend aan de doelen.

Opvallend is ook dat voor het eerst in lange tijd de herwaardering op gronden tot een lagere waarde heeft geleid dan begin van het jaar.

Dit jaar is er ook een begin gemaakt met een lange termijn visie over de invulling van diaconale gelden die op dit moment beschikbaar zijn. In 2023 is aan de gemeenteleden gevraagd mee te denken om hier een gerichte invulling aan te geven. Verdere uitwerking zal in de komende jaren worden opgepakt, mede omdat een groot deel van het bezit vast ligt in landbouwgrond.



3 Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2023

Activa

Vaste activa

	<u>31-12-2023</u>		<u>31-12-2022</u>
Onroerende zaken			
Landerijen	<u>1.383.503</u>	1.383.503	<u>1.398.101</u> 1.398.101
Financiële vaste activa			
Kapitaaldeelnames in stichtingen	<u>750</u>	750	<u>1.445</u> 1.445
Totaal vaste activa		<u>1.384.253</u>	<u>1.399.546</u>

Vlottende activa

	<u>31-12-2023</u>		<u>31-12-2022</u>
Kortlopende vorderingen en overlopende activa			
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>0</u>	0	<u>0</u> 0
Geldmiddelen			
(Wijk)kassen	-		0
Bankrekeningen	336.540		359.403
Deposito's korte termijn	<u>237.041</u>	573.581	<u>237.042</u> 596.445
Totaal vlottende activa		<u>573.581</u>	<u>596.445</u>
Totaal activa		<u>1.957.834</u>	<u>1.995.991</u>

Passiva
Eigen vermogen

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Algemene reserve		
Algemene reserve	<u>1.942.834</u>	<u>1.975.991</u>
	1.942.834	1.975.991
Totaal eigen vermogen	<u>1.942.834</u>	<u>1.975.991</u>

Vreemd vermogen
Vreemd vermogen korte termijn

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Overige schulden en overlopende passiva	<u>15.000</u>	<u>20.000</u>
	15.000	20.000
Totaal vreemd vermogen korte termijn	<u>15.000</u>	<u>20.000</u>
Totaal vreemd vermogen	<u>15.000</u>	<u>20.000</u>
Totaal passiva	<u>1.957.834</u>	<u>1.995.991</u>



3.2 Staat van baten en lasten over 2023

	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
Opbrengsten en Baten			
Opbrengsten onroerende zaken	10.000	11.400	14.223
Opbrengsten uit rente, dividenden en beleggingen	2.000	4.477	888
Opbrengsten levend geld	4.000	9.864	8.307
Totaal baten A	16.000	25.741	23.418
Uitgaven en Kosten			
Kosten overige niet-kerkelijke eigendommen en inventarissen	2.500	2.474	2.510
Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten	-	8.266	7.325
Verplichtingen/bijdragen aan andere organen	1.500	1.700	1.686
Kosten beheer, administratie en archief	4.000	2.132	3.451
Diaconaal werk plaatselijk	5.000	7.804	11.070
Diaconaal werk regionaal/landelijk	-	7.742	7.773
Diaconaal werk wereldwijd	10.000	14.182	31.255
Totaal lasten A	23.000	44.300	65.070
Operationeel resultaat (A)	-7.000	-18.559	-41.652
Incidentele baten en lasten			
Incidentele baten	-	-14.598	74.609
Incidentele lasten	-	-	-
Incidentele baten en lasten (B)	-	-14.598	74.609
Resultaat verslagjaar (A+B)	-7.000	-33.157	32.957
Mutaties bestemmingsreserves/-fondsen			
Onttrekkingen bestemmingsreserves	-	-	-
Onttrekkingen bestemmingsfondsen	-	-	-
Toevoegingen bestemmingsreserves	-	-	-
Toevoegingen bestemmingsfondsen	-	-	-
Totaal mutaties bestemmingsreserves/-fondsen (C)	-	-	-
Resultaat naar Algemene reserve (D)	-7.000	-33.157	32.957

3.3 Kasstroomoverzicht over 2023

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten - lasten	-18.559	-41.652
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Kortlopende vorderingen en overlopende activa	0	0
Kortlopende schulden en overlopende passiva	-5.000	-5.000
	<u>-5.000</u>	<u>-5.000</u>
Kasstroom uit primaire activiteiten	<u>-23.559</u>	<u>-46.652</u>
Incidentele baten en lasten:		
Incidentele baten	0	0
Incidentele lasten	-	-
	<u>0</u>	<u>0</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>-23.559</u>	<u>-46.652</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Mutaties in de financiële vaste activa	695	1.361
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	695	1.361
Mutatie geldmiddelen	<u>-22.864</u>	<u>-45.291</u>
Toelichting op de geldmiddelen		
Stand per 1 januari	596.445	641.736
Mutatie geldmiddelen	-22.864	-45.291
Stand per 31 december	<u>573.581</u>	<u>596.445</u>

3.4 Grondslagen

1. Algemeen

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn begroting en jaarverslaggeving PKN zoals deze is voorgeschreven door het GCBB, het Generale College voor de Behandeling van Beheerszaken.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

De Richtlijn begroting en jaarverslaggeving geeft aan dat waardering van vaste activa moet plaatsvinden op basis van de actuele waarde, dat is de WOZ-waarde. De overstap van historische waarde op actuele waarde is een stelselwijziging. Een eventuele stelselwijziging en de gevolgen daarvan worden toegelicht in het bestuursverslag.

2. Grondslagen van waardering activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs of tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Materiële vaste activa

Kerkgebouwen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden berekend als percentage over de verkrijgingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur van het actief. De minimumwaarde van kerkgebouwen is € 1.

De overige kerkelijke materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Deze wordt voor panden gelijkgesteld aan de waarde volgens de Wet waardering Onroerende Zaken (WOZ). Mocht de aanschafwaarde hoger zijn dan de WOZ-waarde, dan wordt deze waarde genomen. Op materiële vaste activa die worden gewaardeerd op actuele waarde, wordt niet afgeschreven.

Installaties en inventarissen

Installaties en inventarissen worden gewaardeerd op de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijving.

Vastgoedbeleggingen

De vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde. De actuele waarde is voor panden de WOZ-waarde. Op vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Gronden en landerijen

De actuele waarde voor landerijen is de fiscale waardering, zoals jaarlijks bekend gemaakt door de Belastingdienst (waardering van verpachte gronden in Box 3). Voor landerijen, inclusief bebouwde grond, die in erfpacht zijn gegeven, wordt voor de actuele waarde 60 % van de genoemde fiscale waardering gehanteerd.

Mutaties in actuele waarde

Winsten en verliezen die ontstaan door een wijziging in de actuele waarde, worden verwerkt in de staat van baten en lasten onderdeel B. Daarnaast worden in onderdeel C ten laste van de winstbestemming Herwaarderingsreserves gevormd.

Financiële vaste activa

De verstrekte leningen worden gewaardeerd op nominale waarde. Voor zover er sprake is van een oninbaar deel van een lening, wordt de voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht op de lening. Deposito's met een resterende looptijd langer dan een jaar worden eveneens opgenomen onder de Financiële vaste activa.

Beleggingen in effecten worden gerubriceerd onder de effecten.

Effecten

Effecten worden gewaardeerd op actuele waarde. Het koersresultaat op de effecten wordt verwerkt in de staat van baten en lasten. Dit resultaat wordt volledig/deels aan Reserves koersverschillen worden toegevoegd. Het meerdere valt vrij in de Algemene reserves.

Vorderingen, overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor zover er sprake is van een oninbaar deel van een vordering, wordt het geschatte bedrag voor oninbaarheid in mindering gebracht op de vordering.

De liquide middelen bestaan uit kasgeld, banktegoeden en direct opeisbare deposito's en deposito's met een resterende looptijd korter dan één jaar. De deposito's met een resterende looptijd langer dan een jaar worden opgenomen onder de Financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de rubrieken Algemene reserve (inclusief wijkreserves), Reserves koersverschillen, Herwaarderingsreserves, Reserves begraafplaatsen, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen. Het resultaat D wordt gemuteerd op de Algemene reserve. Mutaties in Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen worden verwerkt via onderdeel C van de staat van baten en lasten. Er vinden geen boekingen rechtstreeks ten laste van het Eigen vermogen plaats.

Voorzieningen

De Voorzieningen voor groot onderhoud, die dienen als kostenegalisatie, worden gevormd voor verwachte kosten inzake (periodiek) onderhoud van panden, inventaris en installaties, gebaseerd op een meerjarig onderhoudsplan. De Voorzieningen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd langer dan een jaar. De schulden worden gewaardeerd op nominale waarde.

3. Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.



Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

Indeling staat van baten en lasten

In onderdeel A van de staat van baten en lasten zijn de operationele baten en lasten weergegeven.

In onderdeel B van de staat van baten en lasten zijn de incidentele en overige baten en lasten weergegeven. Baten uit erfenissen en legaten worden verantwoord onder onderdeel B. Het totaal van onderdeel A plus B geeft het totale resultaat van het verslagjaar aan.

Vanuit het resultaat A plus B worden in het kader van de resultaatbestemming bedragen aan Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen toegevoegd of onttrokken. In onderdeel C worden deze mutaties in Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen zichtbaar.

Het resterende resultaat D geeft de mutatie op de Algemene reserve (inclusief wijkreserves) aan.



3.5 Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Onroerende zaken

	Landerijen
Boekwaarde per 1 januari	1.398.101
Afschrijvingen	-
(Des-)investeringen	-
Herwaarderingen	-14.598
Boekwaarde per 31 december	<hr/> 1.383.503

Financiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
Kapitaaldeelnames in stichtingen		
Oiko	0	0
Aandeel EDCS	0	0
Aandeel SOS	0	0
Aandeel St opvangtehuis de wijde mantel SKG	0	0
	750	1.445
	750	1.445
	2023	2022
<i>Oiko</i>		
Stand per 1 januari	0	0
Stand per 31 december	0	0
<i>Aandeel EDCS</i>		
Stand per 1 januari	0	0
Stand per 31 december	0	0
<i>Aandeel SOS</i>		
Stand per 1 januari	0	454
Mutaties	-	-454
Stand per 31 december	0	0
<i>Aandeel St opvangtehuis</i>		
Stand per 1 januari	0	907
Mutaties	-	-907
Stand per 31 december	0	0
<i>de wijde mantel SKG</i>		
Stand per 1 januari	1.445	1.445
Mutaties	-695	-
Stand per 31 december	750	1.445

Vlottende activa

	31-12-2023	31-12-2022
Kortlopende vorderingen en overlopende activa		
overige vorderingen	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>

Geldmiddelen

	31-12-2023	31-12-2022
(Wijk)kassen		
ksageld Borssele	-	0
	<u>-</u>	<u>0</u>

Bankrekeningen

Rabobank 320557928	0	0
Rabobank 380569515	-	0
Rabobank 320502643	0	83.771
Rabo spaarrekening	0	131.763
Rabobank 320542890	18.761	16.550
SKG 373736398	4.724	4.770
SKG bank 173736371	589	636
SKG 797919112	39.830	38.572
Rabobank doelsparen 3316477047	272.636	80.986
Rabobank 380528959	0	-62
Rabobank sparen 3460214775	-	0
ING	0	2.417
	<u>336.540</u>	<u>359.403</u>

Deposito's korte termijn

Spaardepots	0	5.673
SKG spaarcontracten	237.041	231.369
	<u>237.041</u>	<u>237.042</u>

Passiva**Eigen vermogen****Eigen vermogen**

	2023	2022
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	1.975.991	1.943.034
Mutatie via resultaatbestemming	-33.157	32.957
Stand per 31 december	<u>1.942.834</u>	<u>1.975.991</u>

Vreemd vermogen**Vreemd vermogen korte termijn****Kortlopende schulden en overlopende passiva**

	31-12-2023	31-12-2022
Overige schulden en overlopende passiva		
Bondgemeente Borssele	15.000	20.000
	<u>15.000</u>	<u>20.000</u>

3.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

Opbrengsten en Baten

	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
Opbrengsten onroerende zaken			
Opbrengsten onroerende zaken			
Landerijen	10.000	11.400	14.223
	<u>10.000</u>	<u>11.400</u>	<u>14.223</u>
Opbrengsten uit rente, dividenden en beleggingen			
Opbrengsten uit rente, dividenden en beleggingen			
Overige rente- en beleggingsopbrengsten	2.000	4.477	888
	<u>2.000</u>	<u>4.477</u>	<u>888</u>
Opbrengsten levend geld			
Opbrengsten levend geld			
Vrijwillige bijdragen	-	645	-
Collecten in kerkdiensten	4.000	6.873	6.690
Overige opbrengsten levend geld	-	2.346	1.617
	<u>4.000</u>	<u>9.864</u>	<u>8.307</u>
Incidentele baten			
Incidentele baten			
Herwaardering niet-kerkelijke onroerende zaken	-	-14.598	74.609
	<u>-</u>	<u>-14.598</u>	<u>74.609</u>

Uitgaven en Kosten

	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
Kosten niet-kerkelijke eigendommen			
Landerijen			
Overige kosten	2.500	2.474	2.510
	<u>2.500</u>	<u>2.474</u>	<u>2.510</u>
	<u>2.500</u>	<u>2.474</u>	<u>2.510</u>
Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten			
Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten			
Kerkdiensten	-	150	156
Overige kosten kerkelijke activiteiten	-	8.116	7.169
	<u>-</u>	<u>8.266</u>	<u>7.325</u>
Verplichtingen/bijdragen aan andere organen			
Verplichtingen/bijdragen aan andere organen			
Afdrachten voor quotum	1.500	1.700	1.686
	<u>1.500</u>	<u>1.700</u>	<u>1.686</u>
Kosten beheer, administratie en archief			
Kosten beheer, administratie en archief			
Bestuur	100	-	-
Bureaubehoeften en drukwerk	100	-	1.204
Telefoon-en internetabonnementen	-	572	907
Administratie en archief	1.000	785	-
Financiële administratie	1.000	-	786
Overige kosten	1.800	775	554
	<u>4.000</u>	<u>2.132</u>	<u>3.451</u>
Diaconaal werk plaatselijk			
Diaconaal werk plaatselijk			
Overige kosten diaconaal werk plaatselijk	5.000	7.804	11.070
	<u>5.000</u>	<u>7.804</u>	<u>11.070</u>
Diaconaal werk regionaal/landelijk			
Diaconaal werk regionaal/landelijk			
Overige bijdragen regionaal/landelijk	-	7.742	7.773
	<u>-</u>	<u>7.742</u>	<u>7.773</u>



Diaconaal werk wereldwijd

Diaconaal werk wereldwijd

Overige bijdragen wereldwijd

	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
	10.000	14.182	31.255
	<hr/> 10.000	<hr/> 14.182	<hr/> 31.255

4 Staat van de vaste activa

	Balans 01-01-2023	Afschrijvingen	(Des-) investerings	Herwaardering	Balans 31-12-2023	Verzekerde waarde	WOZ-waarde
Onroerende zaken							
Landerijen							
Goes sectie U 486 groot 1.06.88 ha	55.278	-	-	-577	54.701	-	54.701
Goes sectie U 551 groot 4.69.52 ha	242.836	-	-	-2.536	240.300	-	240.300
Wissekerkseweg HAK sectie V 343 groot 7.08.50 ha	366.436	-	-	-3.826	362.610	-	362.610
Goes sectie V 401 groot 6.34.01 ha	327.910	-	-	-3.424	324.486	-	324.486
Goes sectie V 404 groot 0.09 ha	4.655	-	-	-49	4.606	-	4.606
Goes sectie V408 groot 3.35.0 ha	173.262	-	-	-1.809	171.453	-	171.453
Borsele sectie AL 67 groot 3.63.30 ha	187.899	-	-	-1.962	185.937	-	185.937
Goes sectie U 380 0.77 ha	39.824	-	-	-415	39.409	-	39.409
pachtopbrengste totaal	1	-	-	-	1	-	1
	1.398.101	-	-	-14.598	1.383.503	-	1.383.503

5.1 Kengetallen

Nummer	Omschrijving	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022	Gemeenten met 500-749 leden	Alle gemeenten	Spreiding laag 2022	Spreiding midden 2022	Spreiding hoog 2022
					Gemiddelde 2022	Gemiddelde 2022			
Vermogen									
	Vrije buffer		1.942.834	1.975.991	557.083	617.455	9.116	103.478	1.476.774
1.3	Vrije buffer t.o.v. doorlopende verplichtingen		507,0	384,7	121,6	118,7	7,6	49,1	293,1
1.4	Inzet vermogen voor organisatiedoelen		2%	-999%	8%	10%	1%	4%	26%
1.5	Bestedingscriterium		-1%	999%	-5%	-60%	-122%	-4%	108%
Lasten									
3.3	Totaal lasten A t.o.v. totaal baten A	144%	172%	278%	114%	131%	84%	105%	152%
3.4	Besteding aan organisatiedoelen	1%	115%	214%	93%	93%	57%	89%	124%